

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovej v trestnej veci obvineného **M. Š. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 29. mája 2013 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 10. mája 2013, sp. zn. Tp 30/13, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného M. Š., nar. X., t.č. v Ústave na výkon väzby v Ilave, o prepustenie z väzby na slobodu, **sa z a m i e t a**.

Obvinený **M. Š. sa** z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. **nad'alej ponecháva vo väzbe**.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením zo dňa 10. mája 2013, sp. zn. Tp 30/13, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. prepustil obvineného M. Š., nar. X., t.č. v Ústave na výkon väzby v Ilave, z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Na rozdiel od sudcu pre prípravné konanie,

zastával názor, že u obvineného M. Š. dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. naďalej trvajú. Nemožno vylúčiť reálnu hrozbu a obavu zo zmarenia účelu trestného konania, ktorým je v zmysle § 1 Tr. por. náležité zistenie skutkového stavu a spravodlivé potrestanie páchatel'ov pri rešpektovaní základných práv a slobôd. Pretrváva obava, že by obvinený zastrásoval, resp. ovplyvňoval svedkov alebo spoluobvinených, ktorí nie sú vo väzbe, aby vypovedali v jeho prospech.

V tejto súvislosti prokurátor poukázal na to, že po podaní obžaloby dňa 10. decembra 2012 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku dňa 19. februára 2013, tento uznesením podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. obžalobu odmietol a vec vrátil prokurátorovi na došetrenie. Vyšetrovací spis bol na prokuratúru doručený 10. apríla 2013, a preto týmto dňom podľa § 76 ods. 10 Tr. por. plynie nová základná sedemmesačná lehota väzby v rámci lehoty uvedenej podľa § 76 ods. 7 Tr. por. Z týchto dôvodov nemohlo dôjsť k priet'ahom v prípravnom konaní. Boli vykonané nevyhnutné výsluchy svedkov v dňoch 30. apríla 2013 a 2. mája 2013. Na deň 22. mája 2013 bol naplánovaný výsluch poškodenej Z. S.. Až po tomto výsluchu môže vyšetrovateľ umožniť podľa § 208 ods. 1 Tr. por. preštudovanie spisu a podanie prípadných návrhov na doplnenie dokazovania.

Zdôraznil, že v súčasnom štádiu trestného konania aj naďalej trvá jeden z materiálnych dôvodov väzby, a to podozrenie zo spáchania trestného činu.

Poukázal tiež na ďalšiu obžalobu podanú na obvineného M. Š. prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Pezinok, sp. zn. VII/1 Gv 221/11 dňa 7. mája 2013 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a za obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené, prokurátor navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a ponechal obvineného M. Š. vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal

sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku. Zistil, že sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Slovenskej republiky je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-133/BOK-Z-2008 vzniesol dňa 15. novembra 2011 obvinenie M. Š. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné na skutkovom základe uvedenom v citovanom uznesení.

Dňa 18. novembra 2011 bol obvinený M. Š. uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. Tp 89/2011, vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pričom väzba u obvineného začala plynúť dňom 15. novembra 2011 a v súčasnosti ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Ilave.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v tejto trestnej veci podal 10. decembra 2012 obžalobu aj na obvineného M. Š.. Predseda senátu špecializovaného trestného súdu obžalobu prezrel podľa § 238 ods. 1 Tr. por. Uznesením z 18. decembra 2012, sp. zn. PK-2T/43/2012, rozhodol tak, že obvineného M. Š. podľa § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 Tr. por., na čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ponechal vo väzbe.

Následne Špecializovaný trestný súd v Pezinku pri predbežnom prejednaní obžaloby uznesením z 19. februára 2013 pod sp. zn. PK-2T/43/2012 rozhodol podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. tak, že odmietol obžalobu podanú Úradom špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pod sp. zn. Gv 198/11-284 z 10. decembra 2012 pre závažné procesné chyby, najmä pre porušenie ustanovení zabezpečujúcich právo na obhajobu a vec vrátil prokurátorovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 26. marca 2013 pod sp. zn. 5 Tost 5/2013, sťažnosť prokurátora proti odmietnutiu obžaloby zamietol.

Obvinený M. Š. podal dňa 16. apríla 2013 na Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky prostredníctvom svojho obhajcu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Túto písomne odôvodnil. Podľa obvineného od jeho vzatia do väzby neexistovali a ani neexistujú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali dôvody väzby. Vyšetrovanie bolo ukončené. Orgány činné v trestnom konaní nemajú naplánované žiadne procesné úkony a vec bola vrátená do prípravného konania z dôvodu porušenia ustanovenia § 208 ods. 1 Tr. por., pretože obvinenému nebolo umožnené preštudovať vyšetrovací spis a oboznámiť sa s dôkazmi. Poukázal na niektoré články Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Týmto postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo výrazným spôsobom k zásahu do práva na spravodlivé súdne konanie a boli spôsobené neprimerané prietahy v konaní. Nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní v dĺžke takmer 7 mesiacov je tak závažná, že už prekračuje určitú hranicu tolerovateľnosti. K materiálnym dôvodom väzby obvinený uviedol, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nebolo ničím preukázané, že by v minulosti pôsobil na svedkov, znalcov alebo spoluobvinených alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.

Pri rozhodovaní o sťažnosti prokurátora mal najvyšší súd na zreteli tiež ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 6 písm. b/ Tr. por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin.

Podľa § 76 ods. 7 písm. b/ Tr. por. z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin.

Podľa § 76 ods. 10 Tr. por., druhá veta, v prípadoch odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi, vrátenia veci prokurátorovi na konanie o dohode o vine a treste, vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania podľa § 334 ods. 3, odmietnutia návrhu dohody o vine a treste podľa § 331 ods.1 písm. b/ alebo v prípadoch vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania, alebo ak prokurátor vzal obžalobu alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste späť, plynie nová základná sedemmesačná lehota väzby v rámci lehoty uvedenej v odseku 7 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú aj naďalej, resp. či sa zmenili, pričom sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo zmenu dôvodov väzby a tiež pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. má obvinený právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a s poukazom na vyššie citované ustanovenia dospel k záveru, že sudca pre prípravné konanie nerozhodol správne a v súlade so zákonom, keď napadnutým uznesením obvineného M. Š. prepustil z väzby na slobodu.

Pri skúmaní materiálnych podmienok trvania väzby obvineného najvyšší súd zistil, že trestné stíhanie obvineného pre skutky, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie sa vedie dôvodne, skutky boli spáchané a existuje dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal obvinený aj spolu s ďalšími obvinenými osobami. Tieto skutočnosti vyplývajú z doteraz zabezpečených dôkazov.

Splnená je aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Tento dôvod vychádza z existencie konkrétnych skutočností uvádzaných svedkyňou S. tak, ako na to bolo poukázané v doterajších rozhodnutiach o väzbe, naposledy v uznesení Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 18. decembra 2012, sp. zn. PK-2T 43/2012, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. januára 2013, sp. zn. 1 Tost 48/2012. Najvyšší súd si závery týchto rozhodnutí osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Najvyšší súd sa nestotožnil ani s názorom sudcu pre prípravné konanie, že v danej veci došlo k neodôvodneným priet'ahom v konaní. Po odmietnutí obžaloby Špecializovaným trestným súdom v Pezinku dňa 19. februára 2013 bola vec vrátená prokurátorovi na došetrenie.

Vyšetrovací spis bol na prokuratúru doručený až dňa 10. apríla 2013, a preto týmto dňom podľa § 76 ods. 10 Tr. por. plyní nová základná sedemmesačná lehota väzby. Je teda zrejmé, že zo strany vyšetrovateľa, resp. dozorujúceho prokurátora nemohlo dôjsť k priet'ahom v konaní vzhľadom na krátku dobu od vrátenia veci na došetrenie. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že sa vykonávajú priebežne úkony. Svedčia o tom zápisnice o výsluchoch svedkov K. S. z 30. apríla 2013 a T. P. z 2. mája 2013. Ďalší výsluch svedkyne – poškodenej Z. S. bol naplánovaný na 22. mája 2013.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a sám žiadosť obvineného M. Š. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a obvineného naďalej ponechal vo väzbe.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislava 29. mája 2013

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová